

Warszawa, dnia 5 kwietnia 2019 r.

DANE PODMIOTU WNOSZĄCEGO PETYCJĘ:

Rada Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim

ul. Koszyka 23B/1

45-720 Opole

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

PETYCJA

Szanowny Panie Marszałku,

My, niżej podpisani członkowie Rady Porozumienia Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim, działając zarówno w interesie publicznym, jak też mając na uwadze interes akcjonariuszy mniejszościowych spółki pod firmą Elektrim S.A z siedzibą w Warszawie, na podstawie art. 2 ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, zwracamy się z prośbą o podjęcie działań legislacyjnych w zakresie poprawy sytuacji prawnej akcjonariuszy mniejszościowych.

Jesteśmy członkami Rady Porozumienia Spółki Akcyjnej Elektrim zrzeszającego już prawie 700 drobnych akcjonariuszy spółki pod firmą Elektrim S.A. (dalej zwanej również „Spółką”) posiadających akcje stanowiące ponad 5% kapitału zakładowego Spółki. Reprezentujemy największe tego typu porozumienie w Polsce, którego dotychczasowe działania nie mają precedensu w historii krajowego rynku kapitałowego. Okazja do złożenia niniejszej petycji powstała w związku z manifestacją akcjonariuszy mniejszościowych Spółki zorganizowaną przez Porozumienie w dniu dzisiejszym, której celem jest protest przeciwko naruszaniu praw akcjonariuszy mniejszościowych przez akcjonariusza większościowego oraz organy Spółki, a także zwrócenie uwagi opinii publicznej na nieprawidłowości i patologie rodzimego rynku kapitałowego oraz brak odpowiedniego nadzoru instytucjonalnego nad spółkami publicznymi.

Głównym akcjonariuszem Spółki jest spółka prawa cypryjskiego Bithell Holdings Limited kontrolowana przez Zygmunta Solorza posiadająca 78,42% udziału w Spółce. Zygmunt Solorz kontroluje również innego znaczącego akcjonariusza Spółki, tj. spółkę prawa cypryjskiego Karswell Limited posiadającą 2,98% udziału w Spółce.

Elektrim S.A. jest spółką publiczną, której akcje uchwałą Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie Nr 29/2008 w związku z Uchwałą Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie Nr 871/2007 z dniem 21 stycznia 2008 r. zostały wykluczone z obrotu giełdowego. Wykluczenie akcji miało charakter jedynie warunkowy, zaś treść uchwały nakładała na organy Spółki obowiązek powrotu na Giełdę po ewentualnym umorzeniu trwającego wówczas postępowania upadłościowego. W wykonaniu uchwały Spółka wezwała drobnych akcjonariuszy do sprzedaży akcji, jednak z uwagi na bardzo niską cenę wezwania wielu akcjonariuszy nie skorzystało z oferty. Akcjonariusze liczyli bowiem na zawarcie przez Spółkę ugody w sprawie trwającego wówczas sporu dotyczącego udziałów w Polskiej Telefonii Cyfrowej sp. z o. o. – operatora sieci telefonii komórkowej Era (obecnie pod marką T-Mobile). Pomyślne rozstrzygnięcie owego sporu pozwoliłoby Spółce spłacić wierzycieli i zgodnie z uchwałą GPW powrócić do obrotu na rynku regulowanym.

Oczekiwania drobnych akcjonariuszy okazały się słuszne. W grudniu 2010 r. pomiędzy Elektrim S.A., a m. in. Deutsche Telekom GmbH i Vivendi SA została zawarta ugoda, która zakończyła ponad dziesięcioletni spór dotyczących praw udziałowych w PTC sp. z o. o. Treść ugody do dnia dzisiejszego nie została ujawniona. Ponad wszelką wątpliwość wiadome jest jednak, iż wykonanie ugody bardzo korzystnie wpłynęło na kondycję Spółki. Jak wynika z treści wyroku WSA w Warszawie z dnia 31 marca 2017 sygn. akt III SA/Wa 239/17 przychód z tytułu przedmiotowej ugody w latach 2006-2011 sięgnął kwoty 1,45 miliarda euro. W wyniku ugody Spółka spłaciła swoich wierzycieli i obligatariuszy. W zaistniałych okolicznościach w dniu 31 grudnia 2010 r. uprawomocniło się postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego.

W takiej sytuacji formalnie nic nie stało już na przeszkodzie w wykonaniu uchwały GPW i powrotowi akcji Elektrimu na giełdę. Niestety pomimo tego korzystnego dla Spółki zdarzenia główny akcjonariusz Spółki oraz jej organy od ponad 10 lat nie podejmowały jakichkolwiek działań zmierzających do powrotu Spółki do notowań giełdowych, w wyniku czego Spółka w dalszym ciągu pozostaje na giełdowym wygnaniu.

Skutkiem nieobecności Spółki na rynku regulowanym jest natomiast, zarówno znaczne ograniczenie obowiązków informacyjnych Spółki wobec inwestorów, jak też faktyczne ograniczenie obrotu akcjami Spółki przez akcjonariuszy mniejszościowych. Wskutek nieobecności na giełdzie - standardy Spółki w zakresie transparentności, polityki informacyjnej oraz zarządzania uległy obniżeniu. W takiej sytuacji w naszej ocenie istnieje graniczące z pewnością prawdopodobieństwo, iż rzeczywista wartość Spółki istotnie różni się od tej podawanej przez jej organy.

Faktyczne ograniczenia w zbyciu akcji Spółki wiążą się z kolei z nieobecnością na rynku regulowanym i brakiem możliwości efektywnego obrotu akcjami przez akcjonariuszy mniejszościowych. Brak transparentności w działaniach organów Spółki wpływa również na ograniczenie zbywalności akcji na wolnym rynku za cenę odzwierciedlającą faktyczną wartość Spółki i należących do niej pozostałych spółek Grupy Elektrim.

W związku z powyższym akcjonariusze mniejszościowi od ponad 10 lat pozbawieni są możliwości zbycia posiadanych przez siebie akcji za cenę zbliżoną do rzeczywistej wartości Spółki, a w konsekwencji pozostają pozbawieni dostępu do swojego majątku.

Akcjonariusze mniejszościowi negatywnie oceniają działania zarządu Spółki i jej akcjonariusza większościowego. W ocenie akcjonariuszy Porozumienia zarząd nie realizuje w sposób dostateczny interesu Spółki, a swoje działania koncentruje na interesie głównego akcjonariusza i spółek od niego zależnych. Opisanie wszystkich praktyk głównego akcjonariusza, które skutkowały uszczupleniem majątku Spółki, z uwagi na stopień zawłości sprawy, wykracza poza ramy niniejszej petycji. W celu szerszego zapoznania się z tematem zapraszamy na stronę internetową Porozumienia pod adresem <http://porozumienieelektrim.pl/>. Niemniej wskazać warto na przykład z ostatnich lat, jakim było oddanie połowy udziałów w cypryjskiej spółce Pantanomo Limited (wcześniej od Elektrimu w całości zależnej) innej cypryjskiej spółce ToBe Investment Ltd. niewchodzącej w skład Grupy Elektrim, ale powiązanej z głównym akcjonariuszem. Przekazanie udziałów nastąpiło poprzez objęcie udziałów przez Tobe Investment Ltd. w podwyższonym kapitale zakładowym.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, iż Spółka Pantanomo Ltd. jest pośrednio właścicielem ok. 38 ha gruntów budowlanych położonych w Warszawie określanych mianem tzw. Portu Praskiego. Średnie ceny transakcyjne gruntów niezabudowanych w tej okolicy (Stara Praga) wynoszą około 5000 zł za m². Sugerowałyby to wartość całości Pantanomo Ltd. na co najmniej 1,9 mld zł. Tymczasem połowa udziałów w Pantanomo Ltd. została objęta za kwotę wynoszącą zaledwie 430.129.000,00 zł. Łatwo obliczyć, iż w związku z przedmiotową transakcją Grupa Elektrim utraciła część majątku o wartości około 370 mln. zł, co pośrednio skutkowało uszczupleniem majątku drobnych akcjonariuszy.

Kolejną kwestią związaną z naruszeniami uprawnień akcjonariuszy mniejszościowych były próby emisji dodatkowych akcji z pozbawieniem prawa poboru podejmowane z inicjatywy głównego akcjonariusza i zarządu Spółki. Emisje miały rzekomo zabezpieczać spłaty zobowiązań podatkowych, jednak ich rzeczywistym celem była próba rozwodnienia kapitału i pozbawienia akcjonariuszy Porozumienia 5% udziału w kapitale zakładowym. Przypomnieć należy, iż próg 5% zgodnie z obowiązującymi przepisami zapewnia mniejszości uprawnienia korporacyjne, takie jak np. prawo żądania zwołania walnego zgromadzenia, czy też żądania powołania rewidenta ds. szczególnych.

Dodatkowa emisja prowadziłyby natomiast do zmniejszenia 5% progu udziałów, a tym samym pozbawiałaby akcjonariuszy Porozumienia ostatnich dostępnych im środków ochrony prawnej.

W rezultacie działań głównego akcjonariusza oraz organów Spółki akcjonariusze mniejszościowi celem ochrony swoich praw oraz interesów zawiązali Porozumienie Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Elektrim. Nasze Porozumienie na miarę istniejących możliwości realizuje swoje cele i założenia. Niemniej wystarczającej ochrony nie zapewniają obowiązujące regulacje prawne, przewlekłość postępowań sądowych, a niekiedy słabość instytucji państwowych. Nie sposób pominąć, iż po drugiej stronie stoi główny akcjonariusz, kontrolowany przez jednego z najbogatszych Polaków i dysponujący sztabami najlepszych doradców planujących każdy kolejny ruch. Oczywistym jest zatem, iż akcjonariusze mniejszościowi, jako strona słabsza, oczekują wsparcia i pomocy instytucji państwowych.

W świetle powyższych okoliczności celem niniejszej petycji jest między innymi zwrócenie uwagi Pana Marszałka na problem niewystarczającej ochrony drobnych inwestorów giełdowych w ramach instytucji krajowego porządku prawnego.

Podnieść przede wszystkim należy kwestię braku należytej ochrony akcjonariuszy mniejszościowych w ramach struktur holdingowych. Elektrim S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Elektrim w skład której wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wchodziły 44 jednostki zależne. Praktycznie cały majątek Elektrim to natomiast majątek spółek zależnych, co potwierdzają ogólnodostępne sprawozdania finansowe. Pośrednią kontrolę nad spółkami zależnymi ma jedynie zarząd Elektrimu. Akcjonariusze mniejszościowi nie dysponują natomiast efektywnym środkiem zapewniającym im nadzór właścicielski nad majątkiem spółek zależnych.

W związku z powyższym, w naszej ocenie w pełni uzasadnione jest podejrzenie, iż ze spółek zależnych mógł być wyprowadzany majątek w interesie głównego akcjonariusza lub podmiotów powiązanych. Niestety do takiego stanu rzeczy związanego z poczuciem bezkarności mogły przyczynić się obowiązujące regulacje. Zważyć bowiem należy na aktualną treść przepisu art. 296 Kodeksu karnego penalizującego przestępstwo wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym. Po nowelizacji z 2011 r. jest to przestępstwo ścigane jedynie na wniosek, o ile pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa. Tymczasem w orzecznictwie sądowym powszechna jest wykładnia tego przepisu nie przyznająca akcjonariuszowi statusu pokrzywdzonego, a to uprawnienie ograniczające jedynie do zarządu i rady nadzorczej, tj. organów na których wybór akcjonariusze mniejszościowi nie mają żadnego wpływu. W konsekwencji akcjonariusz większościowy bez konsekwencji natury prawnokarnej może działać na szkodę spółki, traktując jej majątek jako swoistą masę upadłościową. Skoro bowiem kontroluje w pełni zarząd i radę nadzorczą – nie istnieje podmiot, który mógłby skutecznie złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Również instytucja rewidenta ds. szczególnych uregulowana treścią art. 84-86 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych nie stanowi w pełni efektywnego instrumentu ochrony akcjonariuszy mniejszościowych spółki zależnej, efektywnie i całościowo kontrolowanej przez spółkę matkę, takiej jak Elektrim. Przedmiotem badania nie mogą być bowiem sprawy bezpośrednio związane z działalnością spółek dominujących (zob. *Mataczyński Maciej. Art. 84. W: Komentarz do ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz. LEX, 2015.*).

Szerszym problemem, nie ograniczonym wyłącznie do akcjonariuszy Elektrimu, jest kwestia statusu akcjonariuszy po wykluczeniu spółki z notowań giełdowych. Obecnie stosowana sankcja w postaci wykluczenia z giełdy często w żaden sposób nie narusza interesów nieuczciwych akcjonariuszy większościowych, lecz godzi w drobnych inwestorów, którzy nie przyczynili się w żadnym stopniu do zaistniałych naruszeń. Aktualnie obowiązujące przepisy nakładają co prawda obowiązek odkupienia akcji akcjonariuszy mniejszościowych, jednak regulacji tych w żadnym wypadku nie można uznać za wystarczające pod kątem ochrony interesów akcjonariuszy mniejszościowych. W toku wezwania do wykupu lub wykupu przymusowego oferowane akcjonariuszom ceny odkupu są bowiem często rażąco zaniżane względem faktycznej wartości spółki odnoszącej się chociażby do jej majątku. Dzieje się tak, bowiem obecne regulacje wycenę walorów opierają na przesłance historycznego kursu notowań z ostatnich 6 miesięcy. Jest to rozwiązanie niekiedy bardzo krzywdzące, w szczególności w przypadkach, gdy organy spółek celowo i świadomie doprowadzają do zniżenia kursu giełdowego celem późniejszego umożliwienia przejęcia spółki za ułamek jej rzeczywistej wartości. Właściwsze w tego rodzaju sytuacjach byłoby natomiast odwołanie się np. do klauzuli ceny godziwej, uwzględniającej majątek i perspektywy rozwojowe spółki.

Nadmienić przy tym należy, iż jednym z celów Porozumienia jest również dążenie do powrotu Spółki na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie po uprzednim wyjaśnieniu zagadnień, których zbadania przez biegłych rewidentów domagają się akcjonariusze mniejszościowi. Liczymy przy tym, iż przywrócenie Spółki do notowań giełdowych przy wyeksponowaniu i uwzględnieniu wszelkich aktywów Spółki – umożliwi rzetelną wycenę jej akcji, zaś akcjonariuszom mniejszościowym, o ile taka będzie ich decyzja, sprzedaż posiadanych walorów po cenie godziwej. Jak zostało to już wcześniej wyjaśnione – z uwagi na spełnienie się warunku umorzenia postępowania upadłościowego wobec Spółki - z treści uchwały GPW S.A. jednoznacznie wynikało zobowiązanie organów Spółki do przeprowadzenia procedury jej powrotu na Giełdę. Do dnia dzisiejszego przedmiotowego zobowiązania organy Spółki jednak nie wykonały.

Mając na uwadze powyższe zwracamy się do Pana Marszałka jako najwyższego przedstawiciela Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej **z prośbą o zainicjowanie procesu legislacyjnego** celem wzmocnienia uprawnień akcjonariuszy mniejszościowych oraz zapewnienia im efektywnych instrumentów ochrony swoich interesów. Sugerowane zmiany nie wymagają większych nakładów obciążających budżet państwa, a w sposób istotny przyczynić się mogą do poprawy jakości obrotu gospodarczego oraz wyeliminowania negatywnych zjawisk na rynkach kapitałowych. Wskazać należy na konieczność zmian w takich obszarach jak przyznanie statusu pokrzywdzonego akcjonariuszom lub udziałowcom w sprawach o przestępstwa wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym, przynajmniej w odniesieniu do spółek publicznych, także nie notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych. Nadto zasadne wydaje się rozszerzenie uprawnień rewidenta ds. szczególnych również do badania spraw spółek zależnych lub powiązanych. Właściwym byłoby również wprowadzenie kompleksowych regulacji zapewniających akcjonariuszom spółek, których walory zostały wykluczone z obrotu regulowanego, prawa do godziwego odsprzedania swoich praw udziałowych, a w razie beczynności lub rażącej niegospodarności organów spółki – prawa do żądania ustanowienia zarządu komisarycznego lub zarządcy przymusowego.

Jednocześnie deklarujemy możliwość czynnego udziału przedstawicieli Porozumienia przy rozwiązywaniu spraw poruszanych w niniejszej Petycji.

Mając na uwadze istotny interes publiczny związany z zaprezentowanymi w niniejszej petycji zagadnieniami, zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie czy i jakie czynność zamierza Pan Marszałek podjąć celem wzmocnienia uprawnień akcjonariuszy mniejszościowych i wyeliminowania nieprawidłowości występujących na rodzimym rynku kapitałowym.

Wyrażamy zgodę na publikację niniejszej petycji na stronie internetowej adresata petycji.

Poniżej podpisy i dane osób popierających niniejszą petycję.

L.p.	Imię i Nazwisko	Adres korespondencyjny	Czytelny podpis
1	Daniel Olechnowicz		
2	Piotr Antoszek		
3	Tadeusz Gondek		

4	Jan Grześkowiak		
5	Piotr Lenc		
6	Janusz Łopusiński		
7	Wiesław Pasek		
8	Radosław Staroń		